

Sygnatura akt II C 960/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant stażysta P. O.

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę kwoty 20.000 zł

1. oddała powództwo;
2. przyznaje adwokatowi M. P. tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce kwotę 2952 zł (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote), którą nakazuje wypłacić z środków Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi;
3. nie obciąża powódki obowiązkiem uiszczenia tytułem tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa kosztów sądowych;
4. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego.

Sygn. akt II C 960/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 grudnia 2014 r. J. P. wystąpiła przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 20.000 zł, stanowiącej świadczenie odszkodowawcze mające wynikać z zawartej przez powódkę dobrowolnej umowy ubezpieczenia. W uzasadnieniu wyjaśniła, że w dniu 27 grudnia 2010 roku przewróciła się na oblodzonej jezdni przy ul. (...) i doznała obrażeń ciała.

(pozew – k. 4, k. 28; zarządzenie k. 25, protokół rozprawy z 19 stycznia 2016 r. – k. 78)

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2015 r. Sąd zwolnił powódkę od kosztu opłaty od pozwu.

(postanowienie – k. 35)

W odpowiedzi na pozew z dnia 5 lutego 2015 r. (...) Spółka Akcyjna w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podniósł brak legitymacji procesowej biernej oraz zarzut przedawnienia

roszczenia. Wyjaśnił, że nie udzielał ochrony ubezpieczeniowej podmiotowi, który jest odpowiedzialny za powstanie uszczerbku na zdrowiu poszkodowanej.

(odpowiedź na pozew – k. 37-39, pełnomocnictwo k. 41, odpis KRS k. 42-48)

Postanowieniem z dnia 19 maja 2015 r. Sąd ustanowił na rzecz powódki pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata.

(postanowienie – k. 62)

Na rozprawie z dnia 19 stycznia 2016 r. pełnomocnik pozwanego wyjaśnił, że pozwany nie zawiera umów dobrowolnego ubezpieczenia.

(protokół rozprawy – k. 78)

Na rozprawie z dnia 12 kwietnia 2016 r. pełnomocnik powódki wnosił o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, oświadczył, że nie zostały uiszczone.

(protokół rozprawy – k. 87)

Do końca postępowania strony pozostały przy dotychczasowych, przedstawionych powyżej stanowiskach procesowych.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 grudnia 2010 r. powódka J. P., przechodząc przez ulicę (...) w Ł. na wysokości numeru 4, upadła i doznała obrażeń ciała.

Droga, na której upadła powódka, pozostawała w dacie zdarzenia w zarządzie Gminy Ł.. W związku z doznałą szkodą, pozwem z dnia 6 sierpnia 2013 r. J. P. wystąpiła do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi przeciwko Gminie M. Ł. o zapłatę kwoty 900 zł tytułem odszkodowania oraz kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Wspomniana sprawa z powództwa J. P. toczyła się pod sygnaturą II C 581/13. W toku postępowania sądowego strony zawarły ugodę, mocą której Gmina M. Ł. zobowiązała się do zapłaty na rzecz J. P. kwoty 15.000 zł do dnia 1 lipca 2014 r. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności tej kwoty. Strony ugody oświadczyły, że zawarta ugoda wyczerpuje wszelkie roszczenia J. P. wobec Gminy M. Ł. wynikające ze zdarzenia z 27 grudnia 2010 r. przy ul. (...) w Ł., objęte sporem o zapłatę w sprawie o sygn. akt II C 581/13 toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi

(okoliczności bezsporne; pozew ze sprawy II C 581/13 – k. 3-6 załączonych akt II C 581/13; ugoda – k. 116 załączonych akt II C 581/13)

Pozwany w niniejszej sprawie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. nie zawiera w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa umów dobrowolnego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków. Pozwany nie zawierał z J. P. umowy o numerze polisy (...), nie prowadził także postępowania likwidacyjnego dotyczącego zdarzenia z 27 grudnia 2010 r., w którym poszkodowana została powódka.

(okoliczności bezsporne; oświadczenie pozwanego na rozprawie z 19 stycznia 2016 r. – k. 78, pismo pełnomocnika powódki k. 80)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie bezspornych twierdzeń stron, a także posiłkowo w oparciu o dokumentarne źródła dowodowe w postaci pozwu i ugody sądowej zawartej w sprawie II C 581/13.

Należało oddalić wniosek powódki o zwrócenie się przez sąd do (...) SA we W. o udzielenie informacji, czy przed wymienionym podmiotem toczyła się sprawa ubezpieczonej J. P. numer (...) z polisy (...).

Powyższy wniosek dowodowy był nieistotny dla rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu. Na etapie jego formułowania strona powodowa w dalszym ciągu popierała powództwo przeciwko (...) SA w W., mimo iż pozwany informował, że nie zawierał z powódką umowy ubezpieczenia.

Wymaga nadto podkreślenia, iż zgodnie z ugruntowanym poglądem doktryny wyrażanym w odniesieniu do treści art. 248 § 1 i art. 250 § 1 zd. 2 k.p.c., to strona zainteresowana wynikiem sprawy powinna poszukiwać dowodów, a sąd zażąda ich dopiero wówczas gdy strona nie może uzyskać określonych dokumentów, ale podejmie taką próbę (tak: M. Sieńko w: M. Manowska (red.) Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz Lexis Nexis 2013 str. 469 – teza 1. do art. 248 k.p.c. i str. 471 – teza 3. do art. 250 § 1 zd. 2 k.p.c.). W przedmiotowej sprawie strona powodowa nie wykazała, aby podjęła zakończoną niepowodzeniem inicjatywę zmierzającą do uzyskania od (...) SA dokumentów wytworzonych w toku postępowania likwidacyjnego, pomimo tego, że ciężar wykazania powyższej okoliczności spoczywał na powódcie (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. 250 § 1 zd. 2 k.p.c.). Wymaga podkreślenia, iż na etapie formułowania oddalonego wniosku powódka była już reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika będącego adwokatem, a zatem obiektywnie dysponowała możliwością podejmowania niewadliwych, celowych czynności procesowych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Stosownie do art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Natomiast w myśl art. 829 § 1 pkt 2 k.c., dobrowolne ubezpieczenie osobowe od następstw nieszczęśliwych wypadków może w szczególności dotyczyć uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku.

W niniejszej sprawie, w charakterze strony pozwanej występował (...) SA w W., natomiast zgodnie z twierdzeniami samej powódki – miała ona zawrzeć umowę ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków z (...) SA we W.. Pomimo zbliżonej firmy obu wymienionych zakładów ubezpieczeń, w świetle prawa stanowią one odrębne byty jako dwie różne osoby prawne. Z tego względu, J. P. mogłaby formułować potencjalnie skuteczne roszczenia związane z wypadkiem z 27 grudnia 2010 r. jedynie przeciwko temu ubezpieczycielowi, z którym łączył ją wynikający z umowy ubezpieczenia stosunek prawny. Jednocześnie powódka nie wykazała, aby tego rodzaju umowa wiązała ją z pozwanym w niniejszej sprawie, co musiało skutkować przyjęciem, iż pomiędzy J. P. a (...) SA w W. nie istniał żaden materialny stosunek prawny, mogący stanowić podstawę odpowiedzialności ubezpieczyciela za skutki zdarzenia z 27 grudnia 2010 r.

Powyższe ustalenie musiało doprowadzić do wniosku, iż pozwany (...) SA w W. nie ma w przedmiotowej sprawie legitymacji biernej. Obecnie niekwestionowane jest stanowisko, iż stwierdzenie braku legitymacji procesowej prowadzi do oddalenia powództwa (M. Manowska (red.) Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz Lexis Nexis 2013 str. 143 teza 1 do art. 64 k.p.c.).

Wymaga podkreślenia, iż zaistniały w sprawie brak legitymacji po stronie pozwanej nie został usunięty w przewidzianym przepisami trybie, a to stosownie do regulacji zawartej w art. 194 § 1 i 2 k.p.c. Należy wskazać, iż wzmiankowane przekształcenie podmiotowe po stronie pozwanej jest możliwe li tylko na skutek inicjatywy samych stron, sąd zaś nie jest władny działać w tym zakresie z urzędu. W niniejszej sprawie strony nie podjęły stosownych zabiegów w opisanym kwesii, przy czym negatywne konsekwencje procesowe takiego stanu rzeczy obciążą powódkę, która do końca postępowania popierała powództwo przeciwko niewłaściwemu podmiotowi. Konsekwencją tego, iż (...) SA w W. nie był legitymowany do wystąpienia w przedmiotowym procesie w charakterze pozwanego było oddalenie powództwa wytoczonego przez J. P..

Ze względu na niezamożność powódki, jej podeszły wiek oraz zły stan zdrowia, na podstawie art. 113 ust. 4 w zw. z art. 83 ust. 2 u.k.s.c. sąd odstąpił od obciążenia J. P. obowiązkiem uiszczenia tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa

kosztów sądowych. Te same względy zdecydowały o zasadności odstąpienia od obciążenia powódki obowiązkiem zapłaty kosztów procesu na rzecz wygrywającego proces pozwanego (art. 102 k.p.c.).

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze w zw. z § 2 ust. 1 i 3 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461 j.t.), przyznano ustanowionemu z urzędu pełnomocnikowi powódki będącemu adwokatem wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną powódce w kwocie 2.952 zł (w tym VAT).